

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi polji in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 16. aprila 1897.

List 15.

Ti umiraš! . . .

Ti umiraš. Jezus mili!
Krvniki so že pribili,
Te na Križa trdi les,
Tebe Stvarnik, kralj nebes!
Kakor jagnjice zaklano,
Ti voljno trpiš, udano.
Ti umiraš! . . .
In zakaj? . . .
Da odpiraš
Grešnim raj.
Kruče, ki so te žalili,
Grešne, ki so te mučili,
Ki psovali so te, bili,
Pri Očetu izgovarjaš,
Njih „nevednost“ mu povdarjaš,
Srcé vtripljajoče
Zanje prosi vroče:
Oh oprosti,
Teh jih zlosti,
Moja kri i zanje lije
Oče. zmij jih hudobije!
O Ljubezen ti neskončna!
O Ljubezen ti nadsolnčna!
Ti umiraš! . . .
Tolovaja ne preziraš,
In skesanim raj odpiraš. —
Ti umiraš! . . . na žeblih
Visi truplo ti častito,
V ranah, vse s krvjo oblito,
Ljudstva spremlja te zasmeh . . .
Ki roti te, te proklinja
Nehvaležno ne spominja
Še blagot
In dobrot
Preobilnih tvojih,
Zlob ne svojih. —
Strašna te britkost prešinja . . .
Solnca svitla luč izginja
Da ne vidi bolečin,
Ki trpiš jih Božji Sin!
Ti umiraš! . . .

Zapuščen,
Osamljen,
Brez utéhe preblažilne
Brez besede tolažilne;
Za te smrtni pot oblija
Mati žalostna Marija
Ko pod križem joka
Srce poka . . .
Zdaj povzdignil si v nebesa
Krvo-solznata očesa,
Milo tožno si izustil:
O zakaj si me zapustil
Ti moj Bog, moj ljubi Oče?
Toda Oče
Čuti noče,
Smrt on tirja, smrt strašno
Smrt na križu grozovito
Kri prelito
Do poslednje kaplje vsó.
Ti umiraš! . . .
Tu je ura najstrašnejša
A ljubezen najmočnejša
Tebe žeja!
„Žejen sem“! zakličesh milo,
Na milijone duš število,
Da ne bi se pogubilo.
Ti umiraš! . . .
Luč oči
Ugasuje
In temni.
Srce sladko nas ljubeče
Vtriplje s smrtjo se boreče
V groznih mukah se premičeš
S križa glasno še zakličesh:
„Je dopolnjeno“ zdaj delo,
S smrtjo vničim smrtno zélo.
Oče moj!
Moj Gospod
Zopet Tvoj
Naj bo rod
Zanj umiram, sin tvoj ljubi, —
Ti odpusti, — po obljubi,
Kar v Adamu je grešil,

Zanj. glej! vso sem kri prelil.
Sem dopolnil voljo tvojo,
V roke tvoje dušo svojo
Izročim:
Iz ljubezni — nagnem glavo
Iz ljubezni, zanj v spravo
V smrt zaspim! . . . *Radoslav.*

Jezus ali Baraba.

Priznati moramo, da si je Pilat nekaj časa res prizadeval, da bi nedolžnega Jezusa izpustil. Pa kakor hitro je storil prvo krivico, potegnila ga je ta takorekoč za seboj, dokler ni po krivem obsodil Svetost in Pravičnost samo. Ta prvi korak je bil, da je dal Judom na izbiro, naj si izvolijo Jezusa ali Barabo. Pilat je stavil Jezusa na isto stopinjo. Ljudstvo pa je raje oprostilo morilca kakor Boga.

To, kar se je godilo veliki petek pred sodnim stolom Pilatovim v Jeruzalemu, godi se v l. 1897. po celem svetu in tudi pri nas. Ljudje raje hočejo slabo ko dobro, raje temo ko luč, greh ko dobro, raje imajo hudiča ko Boga. Zato pa tudi Bog pripusti, da pade človeštvo tako globoko in se tako tesno vjame v mreže hudobnega duha, kakor smo to v zadnjem postu premisljevali. Človek je že vsled popačene nature bolj nagnjen k slabemu kakor k dobremu, če pa še Boga od sebe pelja in se raje brati s hudičem, potem pač ni čuda, da je toliko ljudij udanih skoposti, pohlepu po bogastvu, vsakovrstni najgrši nečistosti, krivičnosti, napuhu in prevzetnosti. Ste morebiti že kdaj slišali, da ni kdo vtonil, če je pahnil od sebe drog, ki ga mu je prijatelj ponudil. Ravno tako pa Bog ne pomaga grešniku, če se ne zmeni zanj, da, če ga celo preklinja.

Res, čudni smo. Bog nas je vstvaril, Bog nas bo sodil, Bog nas bo plačal in Bog sam bo naše plačilo, ako se držimo njegovih zapovedij. Bog je toraj naš zadnji in konečni namen, po katerem težé vse stvari, umske in tvarinske. Bog pa je neskončno dobro, tedaj rečemo tudi lahko: neskončno dober je naš namen. Tega namena pa ne moremo neposredno doseči, ker poprej moramo živeti in umreti, potem še-le Boga uživamo. V tem življenju pa Boga ne moremo nikdar tako spoznati, kakor ga bomo v nebesih. Tja k Bogu peljati nas mora tedaj nekaj, mora biti neko posredovanje, neko sredstvo med nami na zemlji in med konečnim namenom, Bogom. To so pa dobra dela. Dobra dela pa delamo tedaj, kadar Njegovo postavo spolnujemo. Delamo pa s pomočjo raznih stvari, katere je Bog ustvaril in o katerih pravi sveto pismo: „Bog je pogledal, in vse je bilo dobro“. Vse stvari so dobre, slabe so le tedaj, če jih mi napak rabimo. Iz tega

sledi: Naš zadnji namen je dobro in sredstva za dosego tega namena so dobra. Kje pač dobite tepca, ki ne bi hotel biti srečen? Ni ga, namreč vsak si želi srečen biti, to je, imeti dobrega kar največ. Neskončno dobro je pa Bog, zato je Bog tudi neskončna sreča, stvari na tem svetu pa so le končna, omejena dobra, zato je uživanje zemeljskih dobrot le omejeno, nepravna sreča. Kako je pa vendar to, da toliko ljudij raje hoče slabo ko dobro že na tem svetu in dosledno tudi raji na onem svetu? Res, čudna uganjka je človek: ve, kaj je dobro, pa noče tega. Ljudje še vedno volijo Barabe in ne Jezusa. Zakaj in kako da je to, hočemo sedaj ob kratkem povedati.

Prve vrste ljudje so oni, ki hočejo slabo vkljub temu, da vedo, da je slabo. Farizeji so vedeli, da je Baraba morilec in ropar, a vendar so se zanj potegnili, to pa je iz sovraštva do Jezusa. Tem so podobni oni kristjani, ki s polnim preudarkom in iz proste volje greh delajo. Tako dela jezni, ki se jezi zato, da se mu jeza izkadi, tako dela pohotnež, ki zato nečistost uganja, ker se mu dobro zdi. „E kaj greh“, pravijo taki ljudje, „to je človeška slabost, to mora biti.“ Včasih so ljudje greh prepuščali bolj nižjim stanovom in če je kdo kaj naredil, so rekli: Je pa gotovo iz nižjega ljudstva. No dandanes, ko je vse narobe, pa si višji stanovi prilastujejo pravico meni nič, tebi nič grešiti. Saj se njim greh ne zaračuna, „Bog bo že jedno ali obe očesi zatisnil, ko bo videl njih slabosti.“ In tako vam greše, kakor bi vodo pili, s premislekom, iščejo si priložnosti, jo celo za drag denar kupujejo. Kako grozno je to, vedeti, da je greh, pa vendar grešiti. To se pravi, ostati otrpnjenega srca, kakor Kajn, Judež, Faraon, Herod in dr. To je pač največje razžaljenje božje, najnevarnejši korak, da kdo pride ob zveličanje. „Danes, ko slišite njegov glas, nikar ne zakrknite svojega srca . . . Štirideset let sem imel težavo s tem rodom, in sem rekel: Oni se vedno motijo v srcu; in oni niso spoznali mojih potov, da sem prisegel v svoji jezi: Nikoli ne pojdejo v moj pokoj!“ (Ps. 95, 8, 10, 12.)

Druge vrste ljudje so oni, ki ljubijo greh in zmote. Ti so podobni ljudstvu judovskemu, ki je verjelo farizejem, ko so obrekovali Jezusa. Med kristjani pa so to taki, katerim je jedino merilo dejanj pamet. Ako dvomijo, ali smem to storiti ali ne, ne vprašajo evangelija, niti cerkve, niti spovednika, ampak — svojo pamet ali pa druge, sebi podobne ljudi. Ravnajo se potem, kar jim je ugodno ali kar je drugim prav. Ker je pa naša pamet po grehu precej kratkovidna in umazana, zato jim to zrkalo ne pokaže prave podobe, ampak lepšo ali gršo. Na

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

XII.

Laž in sedanji vek.

pr. ali ti je dovoljeno to dejanje, o katerem „pravijo strogi duhovniki“ da je greh zoper sveto čistost? Beži, beži, odgovori pokvarjena pamet, kaj bo to greh; kako da moraš zdržno živeti? Le nasiti se, kolikor ti drago, to zahteva človeška natora. In storjeno je. — Danes pa je v pratiki post. O postil se pa že ne bom. Kako bom pa delal, če se ne bom dvakrat, trikrat na dan nabasal, da bom komaj dihal? O post škoduje! Tako svetuje pokvarjena pamet in greh je storjen. Pa kako neradi vam ti ljudje kaj slišijo o grehu ali pa o smrti, kazni za greh! Kdo bo že na smrt mislil, pravijo. Pokopališča blizu mest, to je strašno nezdravo, le daleč ven ž njimi, seveda, da ne boš mogel videti, kakšno bo to telo, katero sedaj paseš in pitaš kakor vola, po smrti. Pa so vendar učeni zdravniki dognali, da to ni prav nič nezdravo, da je le dovolj globoko truplo zakopano. Kako tarnajo in tožijo ljudje, če se jim kaj neljubega pripeti, ali če kaj izgube. Vse jih boli, znotraj in zunaj, pa ne vedo kaj je. Jaz pa vem. Greh je, greh, ki ropoče po duši in jo dela nemirno. Greh, za katerega se ne zmenite, greh, zaradi katerega vas je Bog udaril, dasi nočete tega priznati. Le dobro velikonočno spoved opravite, pa boste imeli dovolj vesele velikonočne praznike. Proč z grehom in mir se povrne in zadovoljnost.

Tretje vrste ljudje so pa oni, ki greše iz strahu pred svetom. Joj, kaj bodo pa ljudje rekli, če pojdem k spovednici in obhajilni mizi? Smejali se bodo, norčevali se bodo, glejte trcijala, bodo rekli, a tako govore neumni ljudje, a ne pametni, ki se z vami vesele, da je Gospod zopet dobil zgubljeno ovco nazaj. Res, Farizeji so žugali ljudstvu, če ne bo volilo Baraba, in tudi danes žugajo, da vam ne bodo dali dela, če ne plešete tako, kakor vam godejo, da vas spode iz službe i. t. d. Če Bog skrbi za lilije na polji in vrabce na strehi, bo tudi za Vas, le verjemite. Boljši je še vedno tudi lakote poginiti, kakor pa z jednim samim grehom Boga razžaliti in potem na veke nesrečen biti. Pa tako vas Bog tudi ne bo skušal. Toraj le pogum!

Ko so Judje izvolili Baraba, zavpili so: „Križaj ga!“ namreč Jezusa. Tako tudi sedaj trdovratni vpijejo, neumni in strahopetni pa pomagajo. A za velikim petkom prišla je velika nedelja. Vaše življenje je precej podobno velikemu petku. A tudi težavam in britkostim našim sledila bo velika nedelja: vstajenje mesa. Tedaj bomo vsi prejeli zaslužen plačilo ali kazen. Bog daj, da bi tudi tedaj vsi peli veselo: Aleluja, kar našim bralcem za praznike prav iz srca želimo.

Sedanji vek si je že mnogo prav slabih imen pridobil, neznačajnost, psevdoliberalizem, nevera, materijalizem i. t. d.; pa vse to je le sad in prikazen prvotnega vse vladajočega značaja, namreč laži. Z vsjo pravico smemo sedanji vek imenovati vek laži. Nihče pa ni v laži tako izurjen, ko slabo sedanje časnikarstvo. Ljudje te baže lažejo, kadar koli pero pomočijo. Ni ga greha tako razširjenega, ko laž; vse si hoče le z lažjo pomagati. Le malo ljudij je resničnih in odkritosrčnih. Laž nastaja iz greha, je nasledek greha, je vzrok greha, pa sama jedna naj-sramotejših grehov. Kjer je že drugi greh, tam je tudi laž. Brez laži greh tudi jeden sam dan ne more obstati. Dokler so otroci nedolžni, resnico govore; kakor hitro pa v druge grehe zabredejo, tudi lažejo. Hoče častilakomnik višjo službo dobiti, navadno dela z lažjo. Če pa hvališ resnične zasluge svojega bližnjega, napihnjeni bodo hitro z lažjo nasprotovali. Kjer je goljufija, tam je laž. Kdor ne bo lagal, tudi goljufal ne bo. Le glej mešetarje. Kjer je nečistost, tam je laž. Ako se stori pregrešno znanje, so najprvo stariši nalagani. Z lažjo se ti bo izgovarjal posel, če pride prepozno domu. Kjer je kaj slabega, tam je laž. Le poglej jetnike in druge hudodelnike; vsi hočejo biti nedolžni; ne oni, ampak le priče in sodniki so slabi. Marsikdo tako laže, da sam sebi verjame.

Laž je tudi mati slehernega greha; ravno ona greh prikriva. Veliko bi jih ne grešilo, ali pa bi odstopili od greha, ako bi ne imeli upanja, greh prikriti z lažjo. Laž je prava pokrivača greha, greh stori človeka lažnika, laž pa stori človeka grešnika. Laž stori dostikrat, da je nemogoče pokoro storiti. Pa včasih lažnjivi grešnik tako daleč pride, da že sam misli, da ni grešil. Laž je navadni vzrok nespokornosti. Laž pomaga tudi k napuhu. Laž navadno stori, da se razžalnikom ne odpusti. Laž tudi sovraštvo silno podpira; laž krade nedolžnost in čednost. Hoče kdo grešnega tovariša, navadno se mu laže in pravi: Ni greh, ne bo nihče vedel i. t. d. —

Če vse to premislimo, naš Zveličar ni zastoj imenoval samega sebe „Resnica“, hudobnega duha pa je naravnost „očeta laži“ zaznamnjal. Le debelo lagaj, nekaj se vselej prime, je djal Luter. To je tudi glasilo slabega časnikarstva sedanjega časa; nato geslo se opirajo vsi uki, in zato Lutra tako ljubijo, preganjajo papeža, ki govori resnico. Bolj ko kdaj se zdaj širi laž po svetu, v djanju po družbah, zborih, shodih. Koliko se v zborih svetuje ravno nasprotnega, dostikrat silovito hudobnega in pregrešnega; pa vsak ve z lažjo olepšati svojo ostudnost. Vse laži se sosebno širijo v časnikih; v njih je moč laži; to je tisti nesrečni stroj, ki laž buška med vesoljni svet. Nič ni tako visocega, nič tako nizkega, nič tako božjega ali človeškega, da bi ne bilo oskrunjeno z lažjo po časnikih. Časnikarstvo se je v sedanji dobi lotilo z lažjo obirati sv. Cerkev, prevračati njeno zgodovino, skruniti njene obrede, naprave, vstave in sploh vse, kar je svetega. Vsemu svetu je znano, kako lažejo slabi časniki čez samostane, je-

zuite, usmiljene brate in sestre, karmelite in drugo duhovščino in zlasti zoper papeža. Kar se je nekdanj lagalo, tisto judovski listi zopet in zopet prežvekajo: če se jim stokrat dokaže laž, je vendar ne prekličejo, temuč z novega in toliko hujši lažejo. Neka basen pripoveduje, da je bil satan nevošljiv, ko je Bog človeka vstvaril z vsemi popolnostmi, in zaradi tega je hotel satan Boga posnemati in vstvaril opico. Ta basen ima to resnico, da satan svoja dela postavi proti Božjim delom, na primer: veri — nevero, božji hiši — hišo greha (nesramnosti), gledišča s pohujšljivimi igrami, verskim naukom — judovsko časnikarstvo. Prava cerkev je sedež resnice; kjer pa kraljuje resnica, tam je lep red, mir, pravica, zvestoba vera, sreča in blagor ljudstva. Zdaj si je pa slabo časnikarstvo storilo za geslo: mi prostozidarji in vsi-uki bodemo ljudstvo učili vere, mračno duhovstvo pa odrinili. Sad je očiten že zdaj in občno razdejanje žuga, ako se ne bo vkrotila laž.

Legende o Materi Božji.

Na Golgati.

Iz češkega priredil Iv. P.

Bog Oče je poslal najsvetejši Gospej strašne preroške sanje. V njih Ji je pokazal vse muke Njenega Sina od trenutka, ko bo omedlel na vrtu Getzeman-skem do časa, ko bo pribit na križ.

Videla je, kako ga Judež izda, kako ga zgra bijo rabeljni, slečejo, z vrvmi zvežejo in vlečejo pred sodnika. Videla je, kako ga kronajo s trnjevo krono, privežejo h kamnitemu stebru in z biči po njem udrihajo, kako se mu divje rogajo, ga zasmehujejo in slednjič k smrti obsodijo. Videla je žalostna Mati, kako Njen jedini Sin na križ pribit umira, kako mu sulica prodre srce, kako mu teče kri in voda iz rane v znamenje telesne smrti. Videla je, kako Njegovo mrtvo, zmučeno telo snamejo s križa. Zopet se ga dotika s svojo roko, zopet ga drži na svojem svetem naročji, kakor takrat, ko je bil Gospod Jezus še malo dete, ko mu noge in roke še niso bile z žebli prebodene, ko še ni imel čela s trnjem ovenčanega, niti globoke rane na strani.

Zdaj zasliši sladke, mili glas: „Mati, ali spiš?“

Sen je zginit. Živ in zdrav stoji pred Njo Sin in jo vprašuje, o čem je sanjala.

„O Tvojem trpljenji in smrti, Jezus moj.“

„Draga mati! Saj so o tem prerokovali že preroki. Davno je pisalo o tem pismo, in sedaj se vse to izpolni Bogu v pričevanje.“

In spolnilo se je vse, kakor je bilo prerokovano. Nedolžna kri božjega Jagnjeta je umila grehe sveta. Pod križem na Golgati stoji Mati sedem žalostij, vije roke in gleda na sv. križ, kjer visi Njen Sin, gleda, kako je Njegova glava sklonjena pod trnjevo krono, kako ugašajo Njegove oči, kako se smrtno blede ustnice premikajo in šepčejo:

„Oče! odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.“

V tem pa ni opazila, da se je pripodil roj satanov iz pekla. Kakor temen oblak krožijo nad križem, da bi po Luciferjevem povelji siloma ugrabili dušo Božjo. Obležajo križ in čakajo poslednjega vzdih Gospodovega. A božja moč je kaznovala njihovo predrznost. Kakor netopirji oslepljeni od solnca, se premetuje peklenška svojat v obupnosti in besnosti, ne more odpreti oči in duše Gospoda Kristusa ugledati.

Oslepljeni se zaletavajo v les sv. križa, in padajo v peklenško brezno zvijajoč se in tuleč:

Ne vidimo ga! . . . Ne vidimo ničesar . . . s slepoto nas je udaril . . .

Peneč se jeze in želje po maščevanju, nabrusi sedaj Lucifer kremplje, razpne krila in se spusti proti Golgati. Dvigne se nad Kristusov križ, usede se na njegov vrh, kakor jastreb, kadar preži na globico. Sedeč nad Odrešenikovo sveto in nedotakljivo glavo, trepeti od jeze in peklenškega sovraštva, škriplje z zobmi in želi ugrabiti dušo Križanega. Gospod Jezus pa povzdigne oči in vzdihne k Bogu Očetu:

„Oče! v Tvoje roke izročim svojo dušo!“

Lucifer se stresne pri umirajočem pogledu Gospoda Kristusa in hipoma oslepi, kakor drzni njegov predniki. Obda ga noč tako črna, kakoršne niti peklo ne skriva v svojem najglobljem brezdu. Strah ga obide, osramočen se spusti iznad križa, v temi tavajoč zgrabi razbojnika na levici Kristusovi, in ko dobi na cesti še obešenega Judeža, se vrže z njima v peklenško brezno grizoč pesti jeze in sramote.

Mati božja pa stoji pod križem z najljubšim učencem svojega Sina, z Janezom in Marijo Magdaleno in joka . . .

Tu prileti tropa lastovk, zatrepetajo v zraku s perutami in kakor dete, ki plaka na grobu, zažvr-gole: „Umr! . . . umr! . . . umr!“

In z druge strani se dvigne kakor jutranja meglica truma kričečih vrabcev in kakor lastovkam v kljub zaščebetajo: „Živ . . . živ . . . živ“

Ko Judje to slišijo, vzame jeden sulico in odpre Kristusu stran. In kakor takrat, ko je sanjala Mati Božja, teče iz rane kri in voda.

Nad glavo Križanega pa poletava sem ter tje tropa lastovk, vrabci pa so prestrašeni odleteli. Od tega časa jih hudič zalezuje in lovi na dan sv. apostolov Simona in Juda in jih trumoma meče v pekel.

Iz krvi, ki je tekla iz ran Kristusovih, so prirastle bele lilije, od krvavih solz Matere božje pa so orumeneli srebrni cveti starčka, ki je rastel ob cesti, ki pelje na Golgato. (Ta cvetica raste najraje ob robu gozdov, je precej visoka in spominja na papeževo svečo. Botaniško ime je Agrimonia, Odermennig.) Tam pa, kamor so padale solze Marije Magdalene, so zrastle solzice Device Marije.

V spomin na muke, ból in žalosti zavoljo smrti Gospodove so prirastle te cvetice iz zemlje Bogu v slavo in ljudem v spomin. —

V sili in potrebi zaupaj na Boga.

Pred več stoletji živel je imeniten vojvoda z imenom Burgund. Bil je zelo bogat in je imel edino hčer Adelajdo, katero sta snubila dva grofa. Eden, po imenu Arnold, je bil jako premožen, pa tudi brezbožen in surov. Drugi pa, Miroslav z imenom, ni bil tako bogat pač pa pobožen in pošten. Stariši Adelajde niso silili, kterege naj vzame v zakon ampak so jej prepustili, naj si sama izbere ženina. Adelajda si izbere Miroslava, če tudi je bil bolj ubožen, ker je bil pobožen in blag. To je razsrdilo Arnolda, da je kahal jezo in srd na Miroslava in iskal prilike, kako bi se maščeval nad njim. Šest let živela sta zakonska prav srečno in zadovoljno. Bog je blagoslovil njun zakon, da sta dobila dva otroka, sina in

hčer. Čez šest let pa nastane vojska in Miroslav moral je spremiti cesarja v vojsko, ker je bil hraber in zanesljiv. To prilikó pa je porabil hudobni Arnold, njegov nasprotnik, in je napal grad za gradom Miroszlava in bi se bil polastil tudi Adelajde in njenih otrok, da niso srečno ubegli.

V svojem begu prišla je s svojima otrokoma in z zvestim svojim služabnikom čez tri dni v velik gozd do ogljarjev. Teh je bilo v neki dolini okoli 30, ki so živeli z delom svojih rok, če tudi v samoti in pustinji, prav mirno in zadovoljno. Ti so vsprejeli ubežno grofinjo, ki se jim pa ni dala spoznati, kako visokega stanu da je, prav prijazno. Tu je odslej odgajala svoja otroka v strahu božjem in je prav goreče molila v zaupanju, da jo bo ljubi Bog zopet združil z možem.

Tri leta so minula, pa vojska še ni jenjala. Med tem časom pa je imel hudobni Arnold v posesti Miroszlavove gradove. Po grofinji pa je dal povsod poizvedovati, da bi zvedel, kje prebiva. Otroka Adelajdina sta se kmalo sprijaznila z otroci ubogih ogljarjev. Ker pa je prišla ravno velika noč, hotela je Adelajda napraviti vsim otrokom, svojima in ogljarjev, nekaj nedolžnega veselja. Vzela je več jajec, jih je lepo opisala in dala vsacemu otroku po tri. Na vsak pírh pa je zapisala tudi kak lep opomin. Ko je grofinja delila pírhé otrokom, ki so jih bili zelo veseli, zapazila je, da je med njimi neznan mladenič, starosti 15 let, ki je bil pa prav žalosten. Dobra grofinja ga prijazno vpraša, zakaj je tako otožen. Ta pa ji odpevori: Kaj ne bi bil! Pred 14 dnevi umrli so mi oče. Mati pa so mi sporočili, da naj pridem zdaj domu, da bom skrbel za njih in za svojega bratca in sestrico. Že tri dni sem na potu in še imam več dni hodá, predno pridem na dom. Ubogi siromak, pravi dobra grofinja, pomilujem te, toda ne obupaj! Zaupaj trdno na ljubega Boga, on te ne bo zapustil! Na to mu pa stisne v roko nekaj denarja, da bo imel za pot. Jaz pa ti dam, pravi mladi grofič, ta-le pírh, da ga daš svojemu bratcu. In jaz, pravi sestrica, pa tudi tega le za tvojo sestrico. No, pravi grofinja, tedaj tudi jaz ne smem zaostati. Gre v svojo sobo in prinese mladenču lep pírh s pomenljivim napisom: „V sili in potrebi zaupaj na Boga!“ Tega mu izroči in mu reče, da naj ga da svoji materi, ko pride domu.

Mladenič se poslovi vesel od dobrih ljudij in hodi po veliki hosti dva dni. Tretji dan pa pride proti večeru po strmém potu v dolino, kjer vidi na zemlji ležati moža v nezavesti in poleg njega osedlanega konja. Hitro pristopi k nesrečniku in mu poda vode, da se zave. Bog ti povrni! pravi mož, ki je bil podobén kacemu strežniku. Da nisi prišel na srečo ti mimo, gotovo bi bil umrl. Konju se je spodrsnelo na tej strašni strmini in jaz sem pal nezavesten v globočino. Ker sem pa zelo lačen, imaš morda kaj hrane pri sebi? Nimam ne, pravi mladenič, ker sem tudi jaz že vse porabil, kar sem imel seboj. Samo tri jajca imam še in te vam hočem dati. Na to ubije dva, ktera je pojedel strežnik z veliko slastjo. Ko mu je hotel ubiti še tretje, zahvali se strežnik zanj mladeniču rekoč, da bi mu znalo škodovati, ako bi se preveč najel, ker je bil že dalje časa brez jedi. Pa, ako si tako dober, pravi mu nadalje, daruj mi raje ta pírh, ker vidim, da ima tako lep napis. „V sili in potrebi zaupaj na Boga!“ Mladenič mu ga rad da in oba se podasta na pot ter prideta v mraku

do hiše, v kateri je prebivala uboga udcva, mati mladeničeva. Tu je prenočil strežnik in še drugi dan počival, ker je bil ranjen na nogi, tretji dan pa se je podal na pot. Zahvalil se je dobrim in ubogim ljudem za vso postrežbo in odjezdil.

Zvečer prijezdi na dom k svojemu gospodu Miroslavu, kateri se je bil pred malo tedni vrnil iz vojske. Ko ga je njegov gospodar vprašal, kje se je tako dolgo mudil, povedal mu je vse natanko, kaj se je zgodilo z njim in kako ga je dobri mladenič rešil in mu še dal v spomin velikonočen pírh z lepim napisom. Kje imaš pírh, pravi mu gospod. „Tu pri sebi“, odgovori mu strežnik. Grof si ogleduje napis in spozna na njem pisavo svoje žene. Ne da bi kaj rekel, zaukaže drugi dan svojemu strežniku, da naj ga spremlja do mladeniča, od ktereга je dobil pírh. Mladenič je povedal vse in potem še spremil grofa do ogljarjev.

Pobožna grofinja imela je navado, da je hodila vsak dan do male kapelice, ktero so sezidali ogljarji, in tam molila za svojega moža, za se in za voljno potrpljenje. Tri leta je že zahajala sem, kjer je iskala v molitvi tolažbe. Nekega dne pa, ko je grofinja s svojima otrokoma ravno prav pobožno molila v kapelici, vstopi star in častitljiv romar v kapelo. Imel je sivo brado, dolgo, črno suktnjo in palico v roki. Približa se grofinji in jo prijazno pozdravi. Kako je po svetu, vpraša ga grofinja, ali je še vojska? Ne, hvala Bogu! pravi romar, zdaj je vendar enkrat mir in vsi vitezi so se že vrnili na svoj dom. Tudi Miroslav se je vrnil s svojim cesarjem in je pregnal brezbožnega Arnolda in mu odvzel svoje gradove. Sedaj pa išče svojo ženo, pa je ne more najti in je v velikem strahu in žalosti, ker misli, da mu je postala morda nezvesta in nanj pozabila. Moj Bog! odgovori grofinja, kako bi se moglo to zgoditi! Otroka, pridita sem in povejta temu pobožnemu romarju, kako sem vaju naučila, da molita vsak dan za svojega očeta! Dobra, nedolžna otroka sta sklenila svoje roke in molila pobožno: O Bog tolažnik! usmili se nas in pripelji nas kmalo zopet k našemu očetu! Dodeli mu, da se srečno vrne iz vojske in reši našo mater skrbi in žalosti! Na te besede vrže romar od sebe dolgo črno suktnjo in sivo brado in se da spoznati, da je on Miroslav in oče otrok. Jezus! zakriči grofinja, moj Miroslav! On pa: Moja Adelajda, otroci moji! — Lahko si mislimo, kako so bili vsi veseli, ko so se spoznali! Adelajda pa pravi: Zahvalimo se najprvo ljubemu Bogu, da smo se tako srečno zopet našli. Potem pa ji je moral grof pripovedovati, kako da jo je mogel najti.

Po molitvi pa pravi Miroslav: „Tvojo dobrotljivost, ljuba žena, je Bog poplačal. Da nisi ti napravila otrokom teh ubogih ogljarjev tolikega veselja z velikonočnimi pírhí, težko da bi te bil jaz kedaj našel. Poslal sem svojega zvestega stražnika Brunona s konjem, da naj poizveduje po tebi in te išče. Dolgo se ni vrnil, slednjič pa ga je rešil neki mladenič, ko se je ponesrečil, in mu je dal v spomin velikonočen pírh z napisom: „V sili in potrebi zaupaj na Boga!“ Lahko si misliš, kako sem bil vesel, ko sem spoznal na tem pírhú tvojo pisavo! Poiskal sem hitro mladenča in tako te našel. Da bi te pa ne iznenadil, oblekel sem se kot romar.“ Med tem pa so prišli tudi služabniki grofovi. Dobri grof pa je obilo poplačal ubogim ogljarjem dobroto in gostoljubnost, ktero so skazovali grofinji in otrokoma.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Novega Mesta Dne 1. aprila je prišel preč. g. Janko Zakrajšek, dosedaj kapelan v Šmarju, v svojo župnijo Valta vas. Iz Novega mesta so ga spremili tja mil. g. prošt Peter Urh. Spremilo ga je oziroma pričakovalo v Valti vasi še mnogo drugih duhovnikov sosedov, med njimi 3 njegovi sošolci, nastavljeni v novomeški dekaniji. Sprjem je bil jako lep. Zastave, slavoloki, napisi, grmenje topičev in pritrkavanje, nagovori občinskih mož, učitelja in v belo oblečene šolarice — to se vidi in sliši sicer kolikor toliko povsodi ob sprejemu novega župnika. Ali dobrodejno in milo, res ginljivo je upljivalo na nas, ko smo videli, da je bil ta sprejem v Valti vasi res prisrčen, ne samo običajna slavnost. Naše dobro dolensko ljudstvo res iz srca časti in spoštuje svoje duhovne pastirje. Že pri vsprejemu pred župniščem in v zlasti v cerkvi, ko so mil. g. prošt predstavili novega župnika v kratkih pa jedrnatih, krasnih besedah, smo videli, da se je porosilo marsikoga oko. G. župniku čestitamo, da je prišel med tako dobro ljudstvo. Na mnogaja leta!

Iz Rima. (Katoličani orijentalških obredov) Sedaj ko je orijentalško vprašanje skoro povsodi na dnevnem redu, bo gotovo umestno, da spregovorimo o onih orijentalških katoličanih, ki spoznavajo papeževo oblast. — V prvi vrsti se moramo ozirati na grški obred. Ta se cepi v štiri veje, v grškega, grško-rumunskega, grško-slovanskega in grško-melhitskega.

Grški obred, ki se poslužuje v cerkveni porabi starega grškega jezika ima 2 cerkveni občini v Cezareji in Malzen. V prvi občini šteje 100 in drugi 159 udov, in poleg tega ima nekaj udov v Carjemgradu. K temu obredu pripadajo tudi potomci onih pravovernih kristjanov, ki so pribežali iz Albanije na Sicilijo in Grško v onem času, ko so krivoverci uničevali podobe. Še danes imajo nekaj fará, duhovniki so podložni lastnim škofom.

Grško-rumunski obred, zato tako imenovan, ker je obred službe božje grški, jezik pa rumunski; nahaja se v Rumuniji, Besarabiji, Banatu na Ogrskem, v severni Srbiji in na Sedmograškem. Število Rumuncev tega obreda znaša 1.030.680 duš, ki imajo jednega metropolita na Sedmograškem in tri škofo.

Grško-slovanski obred, čegar jezik je staroslovenski se rabi med Bolgari in Malorusi. Zjedinjenih Bolgarov je v Macedoniji 10.000 in v Trakiji 3.000; imajo 2 apostoljska vikarija. Zjedinjeni Ruteni tvorijo v Galiciji lastno cerkveno provincijo s sedežem nadškofovim v Lvovu in Stanislavu in štejejo 2.794.780 udov. Na Hrvaškem imajo škofijo z 20.657 verniki in na Ogrskem 2 škofiji v Eperies in Munkacz z 703.943 udi. Na Ruskem so še 3 škofije, ki so pa že dalj časa brez višjih pastirjev.

Grško-melhitski obred je raztresen po azijski Turčiji. V razkol so padli v 10. stoletji in povrnili so se v katoliško cerkev l. 1687. Imajo patrijarha, ki ima naslov: antiohijski patrijarh, stoluje pa v L-masku. Podrejeni so mu 3 nadškofje in 8 škofov. Vseh udov je 108.800.

Armenski obred je raztresen po celi Turčiji zlasti po Aziji. Vernikov je 105.400, ki so razdeljeni v 18 škofij, katerim načeluje cilicijski patrijarh s sedežem v Carjem gradu.

Sirski obred ima zopet štiri oddelke. Sirski obred v pravem pomenu ima 22.700 katoliških pri-

vržencev; razdeljen je v 9 škofij z jednim patrijarhom, ki ima sedež v Madridu. — Sirsko-kaldejski obred šteje 36.300 katoličanov z 12 škofijami; patrijarh se zove „babilonski“ s sedežem v Mosul u. — Sirsko-maronitski obred ima 277.000 udov, 7 škofij in patrijarha, ki stoluje v Gibail-u. Sirsko-malabarski obred, ki še ni cerkveno organizovan ima 2 apostolska vikarijata in 221.550 vernikov.

V Egiptu je koptovski obred z 10.000 zjedinjenci. Za te je nedavno ustanovil naš sedanji slavno vladajoči papež Leo XIII patrijarhat v Aleksandriji in 2 škofiji. Patrijarhat oskrbuje v novejšem času večkrat imenovani škof Makarij, katerega je bil poslal sv. oče v Abesinijo k Meneliku, da bi bil dosegel oprostitev laških vjetnikov.

Bog daj! da bi se število katoličanov orijentalškega obreda zdatno pomnožilo, kajti to je jedina želja sv. očeta, ki si toliko prizadevajo, da bi bil skoro en pastir in en hlev.

Razgled po svetu.

Rim. Papeževa vojaščina obstoji iz petih vojev: plemenite garde, švicarske garde, palačne straže, žandarjev in gasilcev, ki so tudi vojaško organizovani. Poveljnik plemenite garde je knez Altieri. Ta garda šteje 50 mož, ki so dobro plačani. Na mesec imajo po 300 do 400 lir, poleg tega imajo pa še nekaj postranskih dokodkov. Švicarska garda šteje sto mož, velicih, močnih švicarskih sinov. Ti stražijo pri vhodih v Vatikanu. Imajo lepe uniforme in so oboroženi z Remingtonovimi puškami. Dobivajo brezplačno hrano in po 60 do 120 lir na mesec. Palačna straža šteje dve stotnji. Sestavljena je iz samih Rimljanov. Skliče se ob slovesnih priložnostih, Plače ne dobiva, pač pa neko letno odškodnino za uniformo. Poveljnik palačni straži je podpolkovnik Crostasana, kateremu sta podrejena dva majorja, štirje stotniki in osem poročnikov. Palačna straža ima tudi godbo. Papeževih orožnikov je 120 in vzdržujejo red v notranjem Vatikanu. Gasilcev je 30. Vseh vojakov ima papež kakih 600.

Med Vatikanom in Srbijo se kmalu končajo pogajanja. Kakor se čuje, se bo ustanovila v Srbiji prva katoliška škofija. — Papež je naročil dvema kardinaloma, naj izbereta primerno darilo za srbškega kralja Aleksandra, ki je nepravno obiskal sv. očeta. Kardinala sta se odločila za podobo Matere božje, katero bo napravila vatikanska delavnica.

Angleško. Liberalni minister Morley je imel v Oksfordu zanimiv govor, v katerem se je kaj lepo in dostojno izrazil o katoličanih na Angleškem. Dejal je med drugim: Nisem ud katoliške cerkve, a vendar, ako pomislim, kaj je ta cerkev in njena duhovščina storila za irsko vprašanje, kako je branila ljudstvo pred zatiranci, med tem, ko smo mi liberalci mirno gledali in še celo sami pomagali zatirati ljudstvo, moram priznati, da ne smem biti prestrog glede položaja, katerega zavzemajo v šolskem vprašanju. Ne sodim jih prehudo in mislim, da liberalna stranka tudi ne. (Burno odobravanje.) Občudovati moram delovanje katoličanov. Dasi so najrevnejši ljudje, katerim je en krajcar več, nego Anglikancu deset goldinarjev, so vendar vzdržali verske šole. (Odobravanje.) — Gotovo je veselje za katoličane, ako slišijo iz ust protestanta tako laskavo pohvalo. — Kako je pa pri

nas v tem oziru? Naša liberalna gospoda pa ne priznava duhovščini nikakih zaslug, ampak misli, da je zasluga liberalne inteligence, ako povsodi kjer se jej ponudi prilika, napada duhovščino ter jo na najpodlejše načine zbada in sramoti. —

Na papeževo okrožnico, katero je poslal lansko leto Anglikancem, sta sedaj odgovorila episkopalna nadškofa še precej prijazno. Iz odgovora se vidi, da se dnevi sovraštva med angleško protestantsko cerkvo in Rimom krajšajo in morda se bližajo že koncu.

Vedno večje število Anglikancev stopa v katoliško cerkev. Slavni jezuitski pater Gallwey je sam privedel v katol. cerkev 10.000 protestantov; jezuit P. Rivington 9000 in nek drug katoliški duhovnik 4000. Izmed drugih protestantskih duhovnikov in redovnikov se jih je povrnilo v katoliško cerkev 400.

Afrika. (Misijoni belih očetov.) Pretečeno leto je zadela bele misijonarje velika nesreča in izguba. Pet misijonarjev, med njimi škofa Guilmana je vgrabila smrt vsled prevelikega napora in truda. Poleg tega je povzročila nevihta na jezeru Nyausa misijonarjem veliko škode; da se niso vsi potopili, morali so pometati iz ladije blaga, vrednega do 10.000 gld. Lukonge, kralj iz Ukereva je napadel misijonsko postajo ter jo popolnoma opleni. 21 ljudij je bilo umorjenih. Ravno ta misijonska postaja daje največ upanja na lepšo prihodnost. Pretečeno leto je imela ta postaja, dasi ne obstoji še 20 let, te-le pokrajine: 1.) Apostolski vikarijat Zgornji Kongo, kjer je 1 apostolski vikar, 12 misijonarjev, 4 sestre, 4 misijonska postajališča, 1305 krščenih in 6182 katehumenov, t. j. takih, ki se pripravljajo na sv. krst. 2.) Apostolski vikarijat Nyausa, kjer je 1 provikar, 6 misijonarjev, 2 postaji, 25 krščenih in 550 katehumenov. 3.) Apostolski vikarijat Tanganika, kjer je 1 vikar, 14 misijonarjev, 4 sestre, 3 postaje, 850 krščenih in več kot 200 katehumenov. 4.) Apostolski vikarijat Unyanyembe, ki ima 1 provikarijat, 13 misijonarjev, 4 sestre, 3 postaje, 470 krščenih in okoli 4000 katehumenov. 5.) Apostolski vikarijat južni Nyausa z 1 vikarjem, 13 misijonarji, 3 postajami, 405 krščencev, 2000 katehumenov. 6.) Apostolski vikarijat severni Nyausa (Uganda) z 1 apostolskim vikarjem, 24 misijonarji, 7 postajami, 21 632 krščenih, 80 000 katehumenov. — Skupno torej imajo ti misijonarji belih očetov 4 škofe, 2 provikarja, 82 misijonarjev, 12 sester, 22 postaj, 24 681 krščenih (ali pokristjanjencev), 93.732 katehumenov, ki vedno prihajajo k pouku in jih ne krstijo prej, ako niso hodili 4 leta vstrajno k pouku. — Mnogo tisoč, ki ne hodijo redno k pouku, nismo navedli. Razun tega so se „beli očetje“ naselili tudi v Sudanu, Kablyiji in Tunisu.

Gledajoč to obširno afriško polje, ki je še neobdelano, moramo zaklicati s Filipom apostolom: „Kaj je to za toliko število“. Da žetev je velika, a delavcev malo. Prosimo Boga, da pošlje več delavcev v daljno Afriko.

Avstralija. (Katoliška cerkev.) Avstralija ima 5 cerkvenih pokrajin, 5 nadškofov in 13 škofov. Katoličanov je okoli 800.000 in od teh samo kakih 25% Evropejcev. — Prvi katoliški duhovnik je prišel v Avstralijo l. 1798. Prva uredba cerkvena je od leta 1820. 10 let potem se je ustanovil apostolski vikarijat in čez štiri leta se je povzdignil v škofijo. Prvi škof je bil msgr. Polding, ki je l. 1848 postal nadškof. V Sidney-u, glavnem mestu, ki šteje 450.000 prebivalcev stoluje kardinal Moran nadškof in prvak

Avstralije. — Družba Jezusova ima več lepih zavodov, ki, hvala Bogu, dobro napredujejo. Pred 18. leti so se naselili jezuitje v Sidney-u in s svojim delovanjem so dosegli, da ima mesto sedaj 6 cerkva, 2 samostana in lepo število katoliških zavodov in šol. —

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali traven (april) 1897.

(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen

Čitanje žoljenja svetnikov.

b) Posebni nameni:

17.) **Velika sobota.** Spreobrnjenje poganov in židov. Sprava za vnebovpijoče hudobije oskrnjevalcev velikega tedna.

18.) **Velika nedelja.** Priznanje Kristusovih pravic nad državami in narodi. Umrlj udje molitvenega apostoljstva in bratovščine Srca Jezusovega.

19.) **Velikonočni ponedeljek.** Srčnost v boju za Jezusa Kristusa. Katoliško gibanje na Dunaju. Organizacija kršč. delavskih društev avstrijskih.

20.) **Velikonočni torek.** Vera na vstajenje mesa in večno življenje. Ustanovitev katol. trgovskih akademij.

21.) **Sv. Anzelm.** Angleško in Irsko. Duhovni in obhajanci. Varstvo mladine pred veri sovražnimi učitelji.

22.) **Ss. Soter in Kaj.** Unanji misijoni. Dejanje sv. Frančiška Regisa. Uboge duše mašnikov v vicalih.

23.) **Sv. Adalbert.** Poljsko in Češko. Uradniki, častniki in društva katol. dijakov. Vojaki.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezus vega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, presestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe. — Nekdo, da bi dobro opravil velikonočno spoved —

Zahvala:

Bila sem pred sodiščem po nedolžnem zatožena, prosila sem pa pomoči z devetdnevnicu pri Materi Božji ter sem bila uslišana. Obljubila sem zahvalo očitno naznaniti, kar v tem spolnujem, priporočujoč se tudi zanaprej v pobožno molitev. H.

Listek za raznoterosti.

Obredi velikega tedna v stolnici vrše se po navadi drugih let po nastopnem vspredu: V sredo, četrtek in petek so slovesne jutranjice in hvalnice ob štirih popoldne. — Veliki četrtek je ob osmih slovesna sv. maša, posvečevanje olja in sv. obhajilo, katero dele prevz. knezoškof duhovnikom in lajikom, na zadnje umivanje nog dvanajsterim revežem — Veliki petek je cerkveno žalno opravilo, ob devetih se slovesno prenese sv. R. Telo v božji grob, potem je navadna nemška pridiga. — V soboto ob pol šestih zjutraj blagoslov ognja. Ob osmih se prične cerkveno opravilo, popoldne ob štirih so jutranjice in potem okoli pol petih vstajenje in slavnostni sprevod s presv. R. Telesom.

Birmovanje in kanonično obiskovanje v ljubljanski škofiji leta 1897. Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski bodo obiskali letos nastopne duhovnije oziroma delili zakrament sv. birme: 29. maja Rovte nad Logatcem, 30. maja Št. Jošt nad Vrhniko, 31. maja Horjul. — Meseca junija: 1. Dóbrova pri Ljubljani, 2. Dol, 3. Ihan, 10. Rudnik, 13. Ig,

14. Golo, 15. Kurešček, 20. Fužine (Weissenfels), 21. Dovje, 22. Koroška Bela, 23. Breznica, 24. Begunje, 26. Lesce, 27. Srednja vas v Bohinju, 28. Koprivnik, 29. Gorje, 30. Zasip. — Meseca julija: 4. Kresnice, 5. Janče, 6. Prežganje, 7. Javor pod Ljubljano, 11. Brezovec, 24. Škocijan pri Turjaku, 25. Ribnica, 26. Poljane pri Ribnici, 27. Sv. Gregor pri Ortneku, 28. Zelimlje. Meseca avgusta: 1. Naklo, 2. Kovor, 3. Križe pri Trziču, 4. Preddvor, 5. Kokra, 6. Velesovo, 7. Šmartin pri Kranju, 8. Selca, 9. Sorica, 10. Zali log, 11. Škofja Loka, 12. Trata, 19. Preserje, 20. Rakitna, 21. Sv. Vid nad Cerknico, 22. Grahovo, 24. Borovnica. — Na posebno opravičene želje se bode pa ta vzpored tudi kaj malega spremenil, ako se čč. gospodje pravočasno oglasijo.

Iz ljubljanske škofije. G. Fr. Pešec, kapelan v Cirknici, je imenovan administratorjem na Robu, g. Fr. Žvan, kapelan na Bledu je prestavljen začasno na Jesenice.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Kanonično je bil vmeščen č. g. Valentin Aljančič na župnijo Dobravo pri Kropi. Župnim upraviteljem za Šenturško Goro je imenovan č. g. Ivan Pavlič, kapelan v Cerkljah.

Vogelni kamen pri „Katoliškem Domu“ v Ljubljani na Turjaškem trgu je bil 12. aprila 1897 uzidan in po preč. kanoniku, kat. družbe predsedniku p. n. Ivanu Sušniku blagoslovljen. V kamen je djana mala pratika l. 1897 in duhovenski imenik ljubljanske škofije l. 1896 s sledečim napisom: „V imenu Očeta in Sina in sv. Duha se je začela zidati ta hiša, „Katoliški dom“ imenovana, ko so bili sv. Oče Leo XIII. papež katol. cerkve, dr. Jakob Missia knezoškof ljubljanski cesar Franc Jožef vladar avstrijski in kanonik Ivan Sušnik, predsednik kat. družbe. Zgradil jo bode stavbenik domačin g. Filip Zupančič za 66.500 gld. Vsegamogočni in dobrotljivi Bog blagoslovi to delo, vse družbene ude in dobrotnike zgradbe! — V Ljubljani dne 12. aprila 1897“.

V Poljanah v Istri je umrl ondotni g. župnik Franc Zupan. Rojen je bil v Smokučah na Gorenjskem. Bil je blag mož, ki je posvetil dušne in telesne moči svojim vernim Hrvatom. Naj počiva v miru!

Zatiški samostan zopet lastnina oo. cistercijenzev. Kakor se nam od zanesljive strani poroča, se je kupna pogodba med državo kot lastnikom in oo. cisterzijenzi definitivno sklenila. Novico, da sinovi sv. Bernarda zopet dobe v last nekdanje posestvo, z radostjo pozdravljamo, ker smo prepričani, da bode prihod oo. cistercijenzev na Kranjsko, cerkvi in domovini v največjo korist. Vsej Dolenjski zlasti pa Zatičanom čestitamo na tej velevažnej pridobitvi!

Na veliki petek.

Kaj nesrečno ljudstvo si storilo,
Da prešinja strah te in trepet?
Njega danes v smrt si obsodilo,
Ki ohranja tebe in ves svet.

Sedež je zapustil na prestoli
On, vesoljstva vsega Gospodar,
Prišel je iz raja k tebi doli,
Da bi za-te dal se v spravni dar.

Angelji so peli Mu v višavi,
Ko se reven je na svet rodil,
Mir takrat po zemeljski nižavi:
Med rodove vse se je razlil.

Hodil je okrog z besedo milo.
V srca vlival je resnice vir;
Ljudstvo rado Njemu si sledilo,
Kot ovcé, ki ljubi jih pastir.

Kaj dobrot od Njega si prejelo.
V blagor dušni, v blagor za teló!
Dnij najlepših ž Njim si preživelo,
Zdaj pa vse to vračaš Mu tako?

„Križaj ga, le križaj!“ grozni klici
Nehvaležnikov zdaj trgajo srcé
Njemu, ki bo skoraj na desnici
Sodil djanj krivičnih vseh dolgé.

Oh, pozabi naš Zveličar mili,
In ne vštévaj vsega jim med zló,
Saj so tudi naši grehi bili,
Ki so v sodbo gnali Te strašnó.

J. P. Belostenski.

Na veliko soboto.

Torej si dokončal naše odrešenje,
Ljubi Jezus, in prestal si smrt za nas;
Grozovitih ran zavdalo Ti trpljenje,
Razoran Ti vsled težav je ves obraz.

Oh, nebeško-mile so oči zaprte,
In rudečih ustnic cvet je obledel;
Roke, ki na križu bile razprostrte,
Belih je tančic ovoj lahnó objel.

Sveto Srce, Ti posoda neštevilnih
Milosti, izpraznjeno si zdaj do dna,
Oh, izkrvavelo v sragah si obilnih,
Ves Tvoj tok poniknil je pod križem v tla.

Noge prebodene, koder vé nosile
Izveličarja presveti ste život,
Blagoslov ondot Njegov ste zapustile,
Vaš neizbrisljiv sléd kaže se povsod.

Zdaj o Jezus, grob objema truplo Tvoje,
Duša pa v temnicah tajnih se mudí,
Da očake, ljubljence nekdanje svoje,
Težkega pričakovanja oprostí.

Stražniki, zastonj pač vaše je orožje,
In zastonj pritisnjen k skali si pečat,
Vi moči ne boste zadržali božje,
Da ne mogla bi odpreti grobnih vrat.

Kristus dal se v skalnat grob je pokopati,
Da tim bolj proslavi svojo božjo moč,
Kadar bo v življenje novo spet Mu vstati,
Kot zmagalcu teme na veliko noč.

J. P. Belostenski.

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: A. St. S. kot kruhe sv. Antona 3 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: A. St. S. 2 gld. — M. G. 5 gld. v zahvalo sv. Antonu za ozdravljenje. — Neimenovane iz Kroke 2 gld. 50 kr. — Neimenovana na čast sv. Družini 10 gld.

Za misijone v Namakvi: Neimenovane iz Kroke 2 gld. 50 kr.

Za sv. Detinstvo: G. J. Kiferle, učitelj v Dutovljah 5 gld.